

Bilag til Det selvforsynende kvægbrug. Den innovative multiafgrøde A-blanding til malkekøer dyrket i et hug.

Steen Nørhede, Nørhede Consult

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Optakt

I nærværende projekt har jeg fra begyndelsen af 2023 kontaktet en lang række innovative landmænd i mit netværk til at bidrage med udviklingen af praktisk viden med polykultur afgrødeblandinger. Landmændene er i kategorierne økologiske, biodynamiske og fra FRDK (foreningen for reduceret jordbehandling).

Vi afprøver i 2023 en polykulturblanding (Nørhede-blandingen) bestående af vårhavre, vårhvede, ærter, lupiner, fodervikke, boghvede og sæddodder. Blandingen sås om foråret og indgår i sædskifteplanen som en ”korn-proteinblanding”. Blandingen dyrkes uden gødningstilførsel eller mekanisk ukrudtsbekæmpelse.

Blandingen dyrkes som almindelig vårsæd og høstes ved modenhed med almindelig mejetærsker i et hug, eventuelt efter skårlægning. Blandingen anvendes på lige fod med indkøbt kraftfoder til kvæg, A-blanding, til malkekøer, til søer, fravæningssvin og slagtesvin foruden æglæggende høns og slagtefjerkræ.

Arbejdsopgaver:

Januar – april. Anslået 35 timer

Kontakt med omkring 50 landmænd i form af telefonopkald med lange telefonsamtaler og en hel del E-mails. Dette er blevet til 20 konkrete aftaler om ”dyrkningskontrakter”, således at Karsten fra Økofrø.dk fik konkrete tal på fremskaffelse af økologisk såsæd og mulighed for at kontakte diverse såsædsfirmaer som har autorisation til at foretage såsædsblandingen inden foråret. Med en stor og tidskrævende indsats lykkedes det Karsten og jeg med lange telefonsamtaler om godkendelse af polykulturblandinger af udsæd sammen med embedsfolk i Landbrugsstyrelsen at få det lovmæssige på plads. Vi fik ekspederet omkring 5000 kg udsæd til 20 landmænd april – maj. En del af disse landmænd har tidligere dyrket Nørhede-blandingen. På grund af den sene levering i maj, valgte 5 at udsætte såning af polykulturafrøden til 2024, fordi jorden var blevet for tør.

Erfagrupper, opfølgning på dyrkning og markvandringer

Maj – september anslået 50 timer

I perioden fremspiring til høst havde jeg løbende 2-4 samtaler og gode råd til hver af avlerne.

Erfagrupper/markvandring den 12. juni hos Niels B. Hansen, Haslev. Bestyrelsesmedlem i FRDK. Niels dyrker 2 ha med polykultur (Nørhede-blanding) og forsøg med samdyrkning af havre og hestebønner. Niels har stor interesse i jordens mikrobiologi og anvender desuden kompost the. Jeg deltog som oplægsholder om konceptet polykulturblandinger, diversitet over og under jorden samt biokompost the. Jeg fortalte om mine erfaringer gennem de sidste 3 år med Nørhede-blandingen og andre polykulturblandinger. Jeg fremviste forsøgsmarken med Nørhede-blandingen og svarede på spørgsmål. På mødet deltog omkring 50 landmænd.

Mødeindkaldelse til medlemmer af FRDK, som jeg også er medlem af. Aftalt med Niels B. Hansen at jeg kunne bidrage med min viden i denne begivenhed.

Hej

Tak for din tilmelding til CA markdag og workshop på mandag.

Vi ses kl. 13 ved Niels Hansen, Egedøvej 183, 4690 Haslev

Programmet for dagen kan I se her:

https://frdk.dk/wp-content/uploads/2023/05/hahp_invitation_Workshop_12juni_CA_compressed.pdf

Vi bliver ca. 50.

Jeg opfordrer jer til at følges, så vi får plads til bilerne. Herunder navne på deltagere. Vend tilbage, hvis du mangler kontaktoplysninger. Jeg må ikke rundsende e-mails og telefonnumre.

Markvandring og sparringsgruppemøde i Det selvforsynende kvægbrug, hos Meie og Henrik på Ny Dyrvig d. 14. juni.

Jeg bidrog med mine erfaringer med polykulturblandinger og udlæg af græsmarksblandinger i polykulturen med 26 forskellige plantearter. Jeg bidrog ligeledes med den nyeste viden om spontane mutationer i vommen på kvæg og andre drøvtyggere, hvor netop artsvariationen/ biodiversiteten af plantearter påvirker mutationsfrekvensen af mikroorganismene i vommen.

Erfagrupper/markvandring den 20. juli hos Jacob Jørgensen, Lammehave økologi, 4871 Horbelev

Lammehave Økologi er et meget alsidigt landbrug, som arbejder på at blive Demeter godkendt og dyrker 50 ha med korn og græsmarksafgrøder til får.

Mødeindkaldelse

Markvandring hos økologisk landmand Jacob Jørgensen, Lammehave økologi, Eriksdalsvej 24, 4871 Horbelev

Du inviteres hermed til markvandring på Lammehave økologi torsdag den 20. juli kl. 10.00 - 12.30.

Lammehave Økologi er et meget alsidigt økologisk landbrug, som arbejder på at blive Demeter godkendt til et biodynamisk landbrug.

Gården dyrker 50 ha god lerjord på Falster med blandt andet græsmarksafgrøder til et fårehold på 75 moderdyr, polykultur og udvalgte "gamle" kornarter.

Desuden har gården et kornmølleri som oparbejder omkring 120-130 tons af de udvalgte "gamle" kornarter til konsum.

Fårene er blandingsracer på 90 % Texel og 10 % Suffolk + Finnsheep. Fårene læmmer allerede i begyndelsen af marts, går på hvidkløverrige græsmarker og er allerede slagteklare omkring august.

Alt kløvergræs, ensilage og kraftfoder til fårene er hjemmedyrket.

Desuden har gården 650 æglæggende høns af racen Isa Brown i et hønsehus med diverse udgange til hønsegård.

- Vi skal se en lovende mark med polykulturblandning på 6 ha, som er sået den 29. april med 170 kg udsæd pr ha. uden tildeling af gødning og et forventet udbytte på 3,5 tons pr ha.
- Vi skal se på græsmarks blandinger og drøfte tørkeresistens og fordelene ved at dyrke 26 forskellige plantearter sammen som en multiafgrødeblanding.
- Vi skal se et økologisk hønsehold.
- Vi skal se 100% selvforsyning fra et stort solfangeranlæg med batteribank og hvordan man bliver 100 % selvforsynende med foder til sine produktions dyr.
- Vi skal netværke, inspirere hinanden til at afprøve polykultur og drøfte afsætningsmuligheder for polyblandinger til husdyrproducenter. Se vedhæftet foderanalyse.

Alt kløvergræs, ensilage og kraftfoder til fårene er hjemmedyrket.

Desuden har gården 650 æglæggende høns af racen Isa Brown i et hønsehus med diverse udgange til hønsegård.

- Vi skal se en lovende mark med polykulturblandning på 6 ha, som er sået den 29. april med 170 kg udsæd pr ha. uden tildeling af gødning og et forventet udbytte på 3,5 tons pr ha.
- Vi skal se på græsmarks blandinger og drøfte tørkeresistens og fordelene ved at dyrke 26 forskellige plantearter sammen som en multiafgrødeblanding.
- Vi skal se et økologisk hønsehold.
- Vi skal se 100% selvforsyning fra et stort solfangeranlæg med batteribank og hvordan man bliver 100 % selvforsynende med foder til sine produktions dyr.
- Vi skal netværke, inspirere hinanden til at afprøve polykultur og drøfte afsætningsmuligheder for polyblandinger til husdyrproducenter. Se vedhæftet foderanalyse.

I år er vi godt 20 landmænd, som dyrker mellem 0,5 ha – 8 ha med Polykultur, og de fleste marker er kommet rigtigt godt fra start.

Tilmelding til Steen Nørhede senest den 18. juli m.h.t. mindre økologisk forplejning.

Mobil: 2068 9797

Email: steen@noerhede.dk

Jeg ser frem til at se jer.

Gode sommerhilsener

Steen Nørhede

Erfagruppermøde/markvandring den 2.august hos Biodynamisk mælkeproducent Jelmer Bloten, på Østerlund I/S, Sortemosevej 7, 5892 Gudbjerg Sydfyn onsdag den 2. August . Mødeindkaldelse

Markvandring hos Biodynamisk mælkeproducent Jelmer Bloten, Sortemosevej 7, 5892 Gudbjerg Sydfyn

Du inviteres hermed til markvandring på Østerlund I/S, Jelmer Bloten onsdag den 2. August kl 10.00 - 12.30.

Østerlund er et selvforsynende biodynamisk landbrug med 105 Jersey-malkekøer, der drives af to familier, som bor på gården.

Gården dyrker 145 ha sandblandet lerjord JB 3-4 med alsidige græsmarksblandinger til slet og afgræsning og korn/ærteblandinger til kraftfoder til køerne.

Desuden har gården 185 æglæggende høns af racen Lomann Brown i et hjemmelavet mobilt hønsehus.

Den biodynamiske mælk leveres til Naturmælk i Tinglev.

Gården dyrker selv alt grovfoderet, arbejder på at blive 100 % selvforsynende med kraftfoder, og har som noget nyt valgt at dyrke 8,3 ha med polykultur (Nørhede-blandingen).

- Vi skal se en meget lovende mark med polykulturblanding på 8,3 ha, som ikke er tildelt nogen form for husdyr- eller anden gødning i år.
- Vi skal se på robuste græsmarks blandinger, som er kommet godt gennem tørken og drøfte fordelene ved at dyrke 26 forskellige plantearter sammen som en multiafgrødblanding.
- Vi skal se på jordstruktur.
- Vi skal se et biodynamisk hønsehold i et hjemmebygget mobilt hønsehus.
- Vi skal netværke, inspirere hinanden til at afprøve polykultur og drøfte afsætningsmuligheder for polyblandinger til husdyrproducenter. Se vedhæftet foderanalyse.

I år er vi godt 20 landmænd, som dyrker mellem 0,5 ha – 8 ha med Polykultur, og de fleste marker er kommet rigtig godt fra start.

Tilmelding til Steen Nørhede senest den 31. juli m.h.t. mindre økologisk forplejning.

Mobil: 2068 9797

Email: steen@noerhede.dk

Jeg ser frem til at se jer.

Erfagruppermøde/Markvandring den 12. august hos Steen Nørhede, Birkegård, 4360 Kr. Eskilstrup. Vi skal se på et mindre forsøgslandbrug med polykulturfgrøder, klimarobuste græsmarksafgrøder, som har klareret tørken i 2018 og 2023. Vi skal se på jordstruktur og Holistic grazing management med en lille besætning på 20 får.

Der deltog 25 landmænd som er medlem af foreningen Frie Bønder Levende Land, til både foredrag om polykultur afgrøder, markvandring og ivrig debat.

Tak for din tilmelding til Frie Bønders sommermøde!

Vi glæder os til at se dig til en spændende dag i godt selskab, når vi mødes i morgen kl. 11 hos Mosegården Jordbrug, Knabstrupvej 18, 4420 Regstrup.

Herfra går turen et par timer senere videre til Steen Nørhede, Birkegårdsvej 17, 4360 Kirke Eskilstrup, hvor, vi udover at opleve et spændende forsøgslandbrug, får serveret forplejning fra den lokale Gårdstøften (<https://gaardstøften.dk/>).

Hvis vi er heldige falder regnen på andre tidspunkter af dagen - men vær gerne forberedt på lidt vådt fra oven.

Vel mødt!

Med venlig hilsen
Bestyrelsen

Besøg vores [hjemmeside](#)
Følg os på [Facebook](#)

Medlem af La Via Campesina

Erfagruppe/udviklings møde for foreningsformænd som deltog på markvandring hos Jelmer den 2. august.

Indbydelse til "opfølgingsseminar" efter markvandringen hos Jelmer Bloten. Indbydelsen er udsendt til formænd i økologiske, biodynamiske og regenerative foreninger som deltog på markvandringen den 2. august.

Mødeindkaldelse

Indbydelse til "opfølgingsseminar" efter markvandringen hos Jelmer Bloten

Kære forkvinder og formænd fra vores betydningsfulde foreninger.

Tak for jeres aktive og inspirerende deltagelse på markvandringen den 2. august hos Jelmer.

Tak for jeres fælles lytten, gode snakke og debatlyst. Nysgerrighed og åbenhed bidrog til den gode stemning og energi.

Jeg oplevede, at der var en fælles enighed og forståelse af vigtigheden af at genopbygge af jordens frugtbarhed med biologiske virkemidler. Såsom reduceret jordbehandling, at så polykultur på markerne og tilføre mikroliv i form af kompost.

Der skal "super-tanker" til at vende en supertanker.

Vi blev enige om, at nu hvor så mange rigtige kloge mennesker var samlet, ville vi være de helt rigtige til at udtænke "super-tanker".

Disse "super-tanker" skal ændre retning på supertanken, som hedder Dansk Landbrug.

Henrik Terp foreslog, at jeg sendte kontaktinformationer på formænd m.m. rundt til os alle, så vi kunne mødes på et senere tidspunkt.

Et par dage efter vores markvandring ringede jeg rundt til alle jer forkvinder og formænd og spurgte, om der var stemning for, at jeg greb stafetten som tovholder og indkaldte til et "opfølgingsseminar" i løbet af efteråret.

Alle jeg talte med var begejstrede for tanken og havde fuld tillid til, at jeg stod for processen.

Jeg vil gerne samle jer til at supervisere processerne så vi får "et fælles kort over verdenen" på hvordan Supertanken ser ud?

Om hvordan vi kan ændre supertanken i retning af "Robuste afgrødeblandinger er nøglen til Jordens frugtbarhed og fremtidens jordbrug" med fokus på biologiske metoder og polykultur over og under jorden.

Udfyld venligst nedenstående Doodle i allerede i dag så vi kan finde en kommende møde dato.

<https://doodle.com/meeting/participate/ld/bmv3R39b>

Jeg udsender et oplæg til dagen når vi nærmer os.

Se mødereferat fra Annette Vestergaard og indlæg i FRDK.

God høst og gode hilsener fra

Steen Nørhede

Alle jeg har talt i ovenstående invitation med har udtrykt, at de meget gerne vil deltage, men at de i øjeblikket har for travlt med møder og projekter, så det har ikke været muligt at finde et hul i deres kalender. Vi har aftalt, at jeg rundsender en ny Doodle i begyndelsen af januar 2024, og at vi holder temamødet om genopbygning af jordens frugtbarhed i løbet af vinteren hos Hans Erik Jørgensen i Hårby på Fyn.